

Motion till riksdagen

1987/88:Ju6

av Allan Ekström (m)

med anledning av prop. 1987/88:26 om ändring i
rättegångsbalken (advokatfrågor)

Enligt rättshjälpslagen har advokat rätt att bevilja allmän rättshjälp. Från författningsrättslig synpunkt är beviljande av rättshjälp att betrakta som fullgörande av förvaltningsuppgift. Jämlikt 11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen (RF) kan sådan uppgift överlämnas till enskild; om uppgiften – som här är fallet – innefattar myndighetsutövning skall så ske i lagens form. Så långt är allt i sin ordning.

Frågan är emellertid, om samma befogenhet enligt RF tillkommer *utländsk* medborgare. Svaret beror av tolkningen av 10 kap. 5 § tredje stycket RF (förhållandet till andra stater). Enligt lagrådets mening uppställer sistnämnda stadgande inget krav på svenskt medborgarskap, i följd varav den i rättshjälpslagen intagna befogenheten utan vidare tillkommer även advokat som är utlänning (prop. s. 14). Motsatt ståndpunkt intogs emellertid av lagrådet i proposition 1987/88:3 s. 194. I denna proposition – som gäller ny fartygssäkerhetslag – förklarar lagrådet att "Bestämmelserna i 10 kap. 5 § tredje stycket RF medger inte att en förvaltningsuppgift överläts till utländsk fysisk person".

Två lagråd har sålunda så gott som samtidigt intagit diametralt motsatta ståndpunkter i en grundlagsfråga.

Med hänsyn härtill bör den ståndpunkt ovedersägligen gälla som värnar om betydelsen av svenskt medborgarskap. Uppgiften att bevilja rättshjälp kan följaktligen *ej* anförtros åt *utlänning* som är svensk advokat. Motsvarande gäller även beträffande fullgörande av andra förvaltningsuppgifter som må ankomma på advokat.

Hemställan

Eftersom departementschefen i detta lagstiftningsärende entydigt gett uttryck för motsatt uppfattning (s. 10), hemställer jag

att riksdagen begär sådan ändring av rättshjälpslagen att därav framgår att rättshjälp kan beviljas endast av advokat som är svensk medborgare.

Stockholm den 21 oktober 1987

Allan Ekström (m)